

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 6 (593)
iunie 2014

Oastea Moldovei

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

**Testarea
capacităților
în poligoanele
armatei**

În cadrul revistei de front, desfășurată la Centrul de instruire militară Dănceni, a fost verificată tehnica militară a subunităților anti-aeriene și artilerie, gradul de pregătire a efectivului pentru exploatarea corectă a acestora și posibilitățile de manevră a subunităților participante la eveniment.

Ministrul Apărării a menționat progresul înregistrat de către conducerea Armatei Naționale în gestionarea și reparația patrimoniului militar.

Evenimentul face parte din planul de instruire al Armatei Naționale și are ca scop evaluarea capacităților și deprinderilor practice ale efectivului la conducerea tehnicii militare din dotare.

Cuprins

„Larma” și „alarma” între fals și adevăr	3
Ultima sesiune. Calificativele pentru cariera de ofițer	4
Deputații au vizitat infanteriștii	6
Geniștii moldoveni protejează cetățenii de ucigașii de 70 de ani	8
Pacificatorii s-au „duelat” în sport	10
Medicină militară cu experiență americană	11
Criza din Ucraina	12
În Africa ... prin școala propriei experiențe	16
„Afghanistan – raza mea sălbatică de soare”- replică lumii în care trăim	18
Interpretul Arsenie Botnaru – gânduri despre armată și cîntec	20
Călătorii în spațiul UE/Schengen	22
Consultație juridică	24

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:
 căpitan Inga RADVAN
 locotenent major Natalia ANDRONACHI
 locotenent Dmitrii VOSIMERIC
 plutonier adjutant Vitali IOVU
 Angela MUNTEANU
 Ecaterina RUSSU
 Larisa ȚIBULEAC
 oasteamoldovei@army.md

tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:
 căpitan Denis ROTARU
 sergent inferior Laurențiu-Vlad GROSSU
 locotenent Marina BOTNARIUC
 ladatorie@army.md
 scutulpatriei@army.md
 tel. 022-252-019

Materialele publicate
 de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă
 opinia autorilor care s-ar putea să nu
 exprime poziția redacției. Reluările
 din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie să
 conțină trimiterile la sursă.

„Oastea Moldovei (Revistă)”-
 ISSN 1857-3703

Secția rețele socializare:
 Locotenent Natalia GANU
 Diana MOISA
 Liuba VICOL
 tel. 022-252-021

Centrul mass-media militară or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Î. S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală”,
 MD-2068, Chișinău, str. Florilor, 1
 Tel.: 022-49-31-46, 022-43-03-67, 022-43-03-60
 E-mail: tipar@mtc.md

„Larma” și „alarmă” între fals și adevăr

Așa se întâmplă că anumite evenimente sînt tratate de către presă și de către bloggeri cu un interes deosebit și cu o interpretare destul de specifică. Se creează impresia că principiul postării știrilor de senzație prevalează mult asupra altora. În atare condiții desigur că rămîn în umbră asemenea chestii minore precum ar fi informarea de la sursă sau măcar verificarea oportună a informațiilor.

Sigur că acolo unde există termenii „tehnică militară”, „blindate”, „militari”, dar și alte noțiuni ce țin de armată și de sistemul militar al țării, totdeauna vor exista anumite suspiciuni sau, cel puțin, un interes mai specific. Și tot atât de logic este că fluxul de comentarii se va îmbogăți considerabil, generînd uneori zvonuri și neadevăr.

Este vorba despre „alertarea” presei la cîteva episoade de deplasare sau transportare a tehnicii militare fie la poligoane, fie la reparație. Sigur că în asemenea cazuri au fost persoane care s-au alarmat (unele nu doar din firescul interes) și care au privit cu nedumerire spre instituția militară. Totuși, nu sînt sigur, dacă într-o țară precum e Republica Moldova, unde există Armata Națională, ce are în dotare tehnică militară, declarată conform tratatelor internaționale, ar fi o știre senzațională faptul, că aceste blindate sînt utilizate conform

destinației, pentru instruirea militarilor. Sau poate Ministerul Apărării ar trebui orice deplasare a tehnicii militare s-o anticipeze prin comunicate de presă?

De fapt, se pare, că anormalul ține tocmai de normal, sau cum altfel se explică faptul că Centrele de instrucție ale Armatei Naționale sînt utilizate conform destinației. La revista de front pentru inspectarea tehnicii militare a Batalionului 21 mecanizat din cadrul Brigăzii „Ștefan cel Mare” din capitală, deputații Alexandru Stoianoglo, Ion Butmalai și Mihai Godea au rămas plăcut surprinși de faptul că tot efectivul de militari, implicat în conducerea tehnicii militare, era format în exclusivitate de militari în termen. Cei care 6 luni în urmă priveau la armată cu ochi de civili, astăzi demonstrează însușirea temelor din sălile de studiu și aplicarea cunoștințelor în practica mașinilor de luptă.

În acest context, lansez propunerea ca Ministerul Apărării să anunțe oficial, o dată și pentru totdeauna, toate persoanele și structurile „cointeresate” că militarii au venit la armată pentru a însuși arta militară, iar manevrele tehnicii militare sînt o parte componentă importantă a programelor de pregătire. De altfel, ca și tragerile din centrele de instrucție.

Locotenent-colonel Ion VULPE,
redactor-șef

“

... Dacă ar fi să efectuăm o primă apreciere a studenților după ce au susținut probele de examen, spunem că e bine, dar calificativele ni le vor da colegii noștri din unitățile militare, unde vor fi repartizați tinerii locotenenți...

*Colonelul Iurie GÎRNET,
prorector Academia Militară „Alexandru cel Bun”*

Ultima sesiune

Calificativele pentru cariera de ofițer

Au fost studenți și colegi, urmează să devină ofițeri și camarazi. Absolvenții Academiei Militare „Alexandru cel Bun” demonstrează ce au însușit în anii de studii, în sălile de curs și în poligoane. Pentru mulți dintre ei examenele de licență vor fi ultimele probe academice.

Potrivit colonelului Ghenadie Safonov, decanul Facultății Științe Militare, la examenul de licență au fost admiși studenții care au realizat integral planul de învățământ și au acumulat numărul de credite stabilit pentru programul de formare profesională, precum și cei ce au susținut cu succes testul în vederea componentei lingvistice, într-o limbă de circulație internațională. Acesta se susține de către fiecare student al instituției de învățământ în fața Comisiei pentru examenul de licență.

Evaluarea finală s-a organizat într-o singură sesiune și a inclus examenul la o disciplină fundamentală, două probe la disciplinele domeniului general de studii și, respectiv, susținerea tezei de licență. Probele examenului de licență au putut fi susținute în scris, oral, combinat, asistate de calculator, în funcție de specificul domeniului de formare profesională și în conformitate cu metodologiile de evaluare proprii ale instituțiilor.

Varianța biletelor de examinare la probele examenului de licență se determină prin tragere la sorți, din plicurile sigilate anterior. Pentru fiecare pluton s-au elaborat câte două complete de bilete și nu a fost admisă repetarea biletelor. Pentru susținerea probei orale, studentului i s-au acordat până la 30 de minute, iar pentru susținerea proiectului de licență - până la o oră academică. Timpul destinat probei scrise a fost de trei ore academice. În sălile de examen, la probele orale, se aflau concomitent nu mai mult de 5-6 studenți.

Proiectul de licență trebuie să fructifice, dezvolte cunoștințele, clarviziunea, perspicacitatea, aptitudinile, abilitățile studentului în calitate de conducător, specialist, educador, luptător și cetățean.

Absolvent al specialității Transmisiuni, Ion Petroșișin se autodefineste prin formula - „La moment, fără două minute locotenent!”. „Examenele pentru toți sînt la fel. Și dacă înveți, rezolvarea lor nu e atît de dificilă”, declară încă studentul Ion Petroșișin. În alegerea meseriei, viitorul ofițer a mers pe prin-

ciplul originalității. Și dacă disciplina militară căleşte caracterul unora, pe cel al studentului Petroșișin l-a temperat.

„Eram foarte aprins și adoptam decizii pripite, acum, după 4 ani de zile, sînt mult mai stabil din punct de vedere psihologic”, mărturisește absolventul.

Originar din raionul Sîngerei, Ion a vrut să fie primul din toate rudele și din toată familia, care urmează o carieră de militar. O distanță de patru ani îl desparte de statutul de absolvenți ai liceului și cel de ofițeri. Ion Petroșișin a reușit să acumuleze mai multe realizări. Și-a întemeiat propria familie și în calitate de student la catedra Transmisiuni a elaborat o teză de licență cu aplicare practică. Aceasta este disponibilă pe site-ul academiei. El a propus o nouă aplicație, un nou editor pentru platforma ILIAS. Cu ajutorul acestei aplicații, am creat un curs on-line cu titlul „Ghidul de ducere a convorbirilor radio în mediul standardizat NATO”, plus testări on-line. El este

preconizat pentru ofițerii care au necesitate de a beneficia de acest curs.

Pe holurile instituției, își aștepta bilețul norocos și sergent Anatolie Calancea, absolvent al aceleiași catedre. Cu 4 ani în urmă a optat pentru profesia de militar, după ce a absolvit Colegiului Politehnic. Spune că a dorit să cunoască un alt model de învățămînt. După ce a trecut printr-o școală civilă și una militară, Anatolie e convins că a făcut o alegere corectă. Este o meserie onorabilă, îți dezvoltă aici diferite calități - devotamentul, curajul și multe altele. Cît despre anii de studii în Academia Militară povestește: „În acești

4 ani mi-am făcut mulți prieteni și mi-am schimbat calitățile mele de conducător, adică pot conduce cu efectivul, să discut cu oamenii, să am capacități de manager și curajul s-a dezvoltat mult, am devenit mai curajos”. Și ca orice transmisionist își dorește să ajungă să muncească în Centrul de Comunicații și Informatică.

Locotenent-colonelul (r) Vadim Bo-deanciuc, asistent universitar în cadrul

catedrei Comunicații și Informatică, a evidențiat câteva lacune în ceea ce privește nedumeririle studenților de pînă la susținerea examenelor de licență. Apar întrebări legate de profunzimea cunoștințelor, a elementelor din care sînt compuse aparatele moderne. O altă întrebare ține de lucrul practic, îmbinarea sistemului de comunicații și informatică, adică, sistemele analogice să fie adaptate la sistemele digitale. Fiind în perioada trecerii de la sistemele analogice la tehnicile digitale, apar niște probleme tehnice, dar ele se rezolvă mai devreme sau mai târziu. Bo-deanciuc a ținut să sublinieze că meseria de transmisionist se învață neapărat din manuale și se cimentează prin practică.

„Dacă ar fi să efectuăm o primă apreciere a studenților după ce au susținut probele de examen, spunem că e bine, dar calificativele ni le vor da colegii noștri din unitățile militare, unde vor fi repartizați tinerii locotenenți. Ei sînt cei alături de care vor îndeplini serviciul militar și vor vedea care sînt acele competențe care au fost însușite de studenții noștri pe parcursul a patru ani de studii”, a declarat colonelul Iurie Gîrneț, locțiitor comandant pentru învățămînt, prorector Academia Militară „Alexandru cel Bun”.

Absolvenții care nu au promovat examenul de licență se pot înscrie într-o sesiune ulterioară a examenului de licență la aceeași instituție organizatoare, în vederea susținerii acestuia. Atenție! Examenul de licență poate fi susținut de cel mult două ori în decursul a cinci ani de la absolvire.

Anul acesta Academia Militară a pregătit 216 absolvenți cu studii la zi și cu frecvență redusă.

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

Membrii Comisiei parlamentare pentru securitate națională, apărare și ordine publică Alexandru Stoianoglo, Ion Butmalai și Mihai Godea s-au aflat într-o vizită de lucru la Brigada de Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” din orașul Chișinău.

În cadrul întrevederii cu ministrul Apărării, Valeriu Troenco și Comandantul Armatei Naționale, colonel Igor Gorgan, deputații Parlamentului Republicii Moldova au abordat subiectul reformei armatei, dotarea cu tehnică militară și calitatea potențialului uman la incorporarea în serviciul militar în termen și prin contract. În urma unui schimb de opinii, s-au scos în evidență capacitățile necesare armatei pentru îndeplinirea misiunilor con-

stituționale, dar și eforturile statului pentru asigurarea procesului de pregătire a militarilor.

Ulterior, oficialii au participat la inspectarea tehnicii militare, în cadrul unei reviste de front. Ministrul Apărării s-a arătat mulțumit de starea tehnicii militare și a apreciat îndeplinirea misiunii stabilite de conducerea Armatei Naționale de către militarii implicați în activitatea respectivă.

Totodată, parlamentarii au apreciat manevrele tehnicii militare din dotarea armatei și au menționat că bugetul pentru apărare este raționalizat pentru direcțiile prioritare de activitate, au purtat discuții cu militarii prin contract și în termen despre condițiile de îndeplinire a serviciului militar în armată.

Programul Comandamentului European Umanitar de Deminare Geniștii moldoveni protejează cetățenii de ucigași de 70 de ani

Locotenent-colonelul Matthew Devivo este un jurnalist militar american care, după o deplasare de serviciu în Republica Moldova, și-a prezentat notițele de călătorie publicului din SUA. Inserăm și noi în paginile revistei un articol semnat de Matthew Devivo despre specificul activității geniștilor moldoveni.

Fantomele mortale ale celui de-al Doilea război mondial, sub formă de proiectile neexplodate de artilerie, bombe aeriene și grenade s-au „odihnit” în întuneric, în solul fertil al Republicii Moldova timp de 70 de ani. Programul Comandamentului European Umanitar de Deminare permite Armatei Naționale a Republicii Moldova să-și securizeze teritoriul de aceste obiecte pericole ascunse, o dată pentru totdeauna.

Timp de trei săptămâni, geniștii moldoveni și soldații Gărzii Naționale a Carolinei de Nord din Compania de Geniști 430 s-au instruit împreună și au împărtășit cele mai noi tactici, tehnici și proceduri de eliminare a pericolelor minelor de teren astfel, încât pământul să revină la utilizarea sa economică și productivă.

Comandantul Batalionului de Geniu din Negrești, maiorul Adrian Efros, a declarat: *“Evenimente ca Programul Umanitar de Deminare sînt foarte bune”*. *“Am adus geniști și soldați din regiunile de nord, sud și centru ale Moldovei să se instruiască cu echipa de geniști a Gărzii Naționale a Carolinei de Nord, ca să devină profesioniști”*.

Moldova a fost un cîmp de luptă major în 1944, cînd armata sovietică și cea germană s-au luptat în două ofensive majore pe întreg teritoriul țării.

“Aceasta este o misiune foarte responsabilă. În pămîntul țării noastre sînt multe muniții neexplodate din timpul celui de-al Doilea război mondial”, a spus Efros. “Sînt foarte mîndru că am beneficiat de Programul Umanitar de Deminare. Ne va permite să continuăm să protejăm oamenii și teritoriul Moldovei”, a adăugat comandantul geniștilor.

Instruirea în cadrul Programului Umanitar de Deminare a fost desfășurată de Compania de geniști 430 cu sediul în Washington, Carolina de Nord. Unitatea are geniști profesioniști cu multiple detașări, iar cîțiva membri sînt specialiști ale obiectelor explozive în cariera lor civilă.

Garda Națională a Carolinei de Nord și Republica Moldova colaborează prin intermediul Programului de Parteneriat de Stat al Gărzii Naționale. 18 ani de evenimente și exerciții comune au format o relație durabilă între cele două instituții și au asigurat un mediu de activitate ideal pentru desfășurarea misiunilor "Programului Umanitar de Deminare".

Căpitanul Chad Peele, Comandantul Companiei de geniști 430, a declarat: "Sînt ferm convins că parteneriatul puternic al Carolinei de Nord cu Moldova, cît și instruirea în cadrul Programului Umanitar de Deminare va duce la o operare mai calitativă de deminare în această țară. Asigurăm instruirea pentru geniști la etapa întâi, în conformitate cu standardele europene ca: recunoașterea, protecția personală și a infrastructurii, securitatea cîmpului minat și individuală și procedurile echipei Battle Area Clearance. (Securizarea (deminarea) ariei de luptă).

Batalionul Geniu al Republicii Moldova a fost creat în perioada conflictului transnistrean în anii '90. Membri ai unității au fost detașați în Irak, în anii 2003-2008.

Geniștii moldoveni nu sînt sub nici o formă novici neexperimentați în desfășu-

rarea misiunilor de neutralizare ale obiectelor explozive. Americanii au multe de învățat de la omologii lor în timpul stagiului lor de trei săptămîni.

Surse din cadrul Ministerului Apărării al Republicii Moldova au menționat că în anul 2013 geniștii moldoveni au fost chemați de 133 ori și au neutralizat 1800 de obiecte explozive. Din Batalionul Geniu s-a raportat că în ianuarie 2014, militarii au neutralizat cu succes 192 de obiecte explozive.

În martie 2014, în orașul Ungheni, situat la distanța de 110 km nord-vest de capitala Republicii Moldova, Chișinău, o echipă de constructori a descoperit unul din cele mai mari ascunzișuri de proiectile antitanc și artilerie, fiind, probabil, cel mai mare lot depistat după cel de-al II-lea Război Mondial. Conducerea orașului a cerut ajutorul imediat. Geniștii moldoveni s-au deplasat către locație și au îndepărtat și distrus cu succes peste 32 de unități de muniții germane.

Domnul Alexandru Ambros, primarul orașului Ungheni, manifestă doar respect și mîndrie pentru geniști. *"Bombele au fost descoperite în timpul lucrărilor de săpătură a unui edificiu nou de afaceri în mijlocul orașului. Mulți oameni ar fi putut fi răniți, iar casele de prin împrejurimi distruse. Geniștii au venit la destinație și au îndepărtat și distrus munițiile"*, a mai spus Ambros.

Programul Umanitar de Deminare a Moldovei va face geniștii mai abili în misiunea lor de a proteja cetățenii și teritoriul Moldovei. Un aspect esențial al acestui pro-

gram este campania publică de informare și atenționare privind pericolul minelor.

"O parte semnificativă a misiunii noastre este să educăm populația civilă asupra pericolului real de a se comporta cu munițiile neexplodate", a declarat Efros. *"Geniștii moldoveni merg în școli și demonstrează copiilor ce tipuri de muniții sînt și ce trebuie să facă în caz că găsesc vreuna din ele"*.

În timpul unei asemenea deplasări, un băiat a anunțat că a găsit ceva ce arată asemenea unei grenade de mină pe un cîmp din apropiere. Echipa de geniști moldoveni, împreună cu băiatul, au stabilit locația și au neutralizat cu succes o grenadă de mină foarte veche și extrem de periculoasă.

După trei săptămîni de instruire în cadrul Programului Umanitar de Deminare, echipele sînt pregătite să se întoarcă la posturile lor. Garda Națională a Carolinei de Nord și geniștii moldoveni preconizează o nouă întîlnire în acest an, pentru a desfășura mai multe evenimente de tipul acestui program, care va intensifica abilitățile geniștilor pentru misiunea de a apăra oame-nii și teritoriul Republicii Moldova.

Programul Umanitar de Deminare asigură țărilor partenere echipament, care dezvoltă infrastructura unităților ce elimină pericolul explozibilelor, contribuie și la educarea populației privind pericolul minelor de teren și munițiile neexplodate, cît și completează asistența victimelor afectate de mine.

*Traducere și adaptare
locotenent Natalia GANU*

Pacificatorii s-au „duelat” în sport

Tabăra de odihnă pentru copii „Prietenia” din localitatea Coșnița, r-nul Dubăsari a găzduit competițiile sportive „Cupa Contingentului militar al Forțelor de Menținere a Păcii (FMP) ale Republicii Moldova”.

Festivitatea organizată la inițiativa și cu suportul larg al colonelului Veaceslav Bîrca, șef militar superior contingent militar FMP – locțiitor șef Marele Stat Major, precum și a consilierilor raionului Dubăsari, a debutat cu arborarea Drapelului de Stat și intonarea Imnului Republicii Moldova.

Potrivit colonelului Vitalie Bujoreanu, locțiitor-șef militar superior FMP, la competiție au participat patru echipe, formate din câte 30 de militari, care au concurat la mai multe probe: volei, mini-fotbal, tenis de masă, ridicarea halterelor, tracțiuni la bara fixă, precum și proba populară „Trîntă”.

Militarii Batalionului 3 din cadrul FMP (satul Coșnița, raionul Dubăsari) au devenit pentru al treilea an consecutiv învingători ai concursului pe echipe, în consecință învrednicindu-se și de Cupa transmisibilă a Contingentului militar FMP.

Pacificatorii din Coșnița au fost urmați pe podiumul de premiere de co-

legii din Compania de infanterie independentă a FMP (satul Varnița, raionul Anenii Noi), iar militarilor Batalionului 1 FMP (satul Cocieri, raionul Dubăsari) le-a revenit locul trei în clasamentul pe echipe.

În același context, colonel Veaceslav Bîrca a declarat că: „Este importantă participarea pacificatorilor la asemenea competiții militar-sportive și dorința de a cunoaște tradițiile naționale, dar și arta militară. Desfășurarea acestei activități este un semnal pozitiv transmis de către militarii Contingentului militar FMP ale Republicii Moldova, societății civile din Zona de Securitate. Dragostea față de Neam și Patrie trebuie cultivată permanent, iar Armata Națională depune eforturi maxime în acest sens”. Totodată, scopul primordial al acestor activități a fost și rămîne în continuare, educația militar-patriotică atât a militarilor prin contract, cât și a celor în termen, precum și promovarea imaginii Armatei Naționale în societate. Asemenea competiții

se desfășoară anual și se bucură de popularitate printre efectivele de pacificatori, deoarece ele pun în valoare pregătirea fizică a militarilor.

Oficialii prezenți la eveniment au felicitat participanții la competiție și le-au urat să obțină succese în diverse domenii. În același context s-a accentuat că organizarea și desfășurarea „Cupei Contingentului militar al Forțelor de Menținere a Păcii ale Republicii Moldova”, este o dovadă în plus că au fost create condiții adecvate pentru practicarea sportului printre militari de către conducerea armatei.

Pacificatorii s-au arătat încrezători că această competiție va deveni tot mai populară, deoarece sportul promovează camaraderia militară, modul sănătos de viață și competitivitatea onestă între militarii Armatei Naționale.

**Locotenent-colonel
Liviu FURTUNĂ**

... Experții din SUA au desfășurat ședințe practice pentru medicii militari cu tematica „Organizarea asigurării medicale a brigăzilor în operațiuni multinaționale de menținere a păcii”.

Medicină militară cu experiență americană

O echipă de medici militari din Garda Națională a Carolinei de Nord a SUA a instruit personalul medical al Armatei Naționale în cadrul seminarului „Sistemul SUA în domeniul acordării asistenței medicale la etapa prespitalicească”, desfășurat la Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

Potrivit șefului interimar al Serviciului medical al Armatei Naționale, maiorul medic Sergiu Cîrlan, scopul activității, la care au participat și studenți ai Colegiului de Medicină, reprezentanți ai Asociației de Nursing din Moldova și ai Ministerului Sănătății, este familiarizarea specialiștilor medicali din Republica Moldova cu practica americană de acordare a asistenței medicale, precum și realizarea unui schimb de experiență cu colegii moldoveni.

Sursa a specificat că medicii americani, colonelul Timothy V. Mauldin și căpitanul Kent Carrington, trecuți prin experiența teatrului de operații din Iraq, i-au instruit pe cei 25 de participanți cu privire la structura sistemului medical în SUA, aplicarea tehnicilor de resuscitare și procedurile de acordare a ajutorului medical până la internarea bolnavului în spital. Totodată, experții din SUA au desfășurat ședințe practice pentru medicii militari cu tematica „Organizarea asigurării medicale a brigăzilor în operațiuni multinaționale de menținere a păcii”.

Prezent la una din sesiunile practice ale seminarului, șeful adjunct al misiunii diplomatice a Ambasadei SUA la Chișinău, Kara McDonald, a declarat că evenimentul face parte din seria de activități desfășurate în cadrul Programului de Parteneriat

între Carolina de Nord și Republica Moldova, care demonstrează rolul asistenților medicali în îmbunătățirea calității îngrijirii medicale în instituțiile specializate moldovenești.

După ce a fost instruit de medicii militari, sergentul major Dumitru Cristea din Brigada de Infanterie Motorizată „Dacia” a susținut și testul cunoștințelor obținute. Deși cu partea teoretică s-a descurcat de minune, militarul consideră că în viața reală ar înfrunta mai multe emoții: „Forță trebuie! Rezistența corpului uman e mult mai complicată. E mai greu să lucrezi decât cu un mulaj. Trebuie să fii mult mai atent. Pot fi și alte traume. În afară de un stop cardiorespirator poate fi traumatizat un picior sau poate fi o fractură a bazei craniene, deci trebuie mai atent de lucrat cu persoana dată”.

Workshop-ul de anul acesta este al treilea eveniment dintr-o serie de activități legate de nursing, scopul cărora este să asiste comunitatea medicală din Republica Moldova.

Cooperarea dintre Garda Națională a Carolinei de Nord a SUA și Armata Națională a Republicii Moldova a demarat în 1996.

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

Iunie 2014

Criza din Ucraina

Evenimentele ce se derulează în Ucraina de o bună perioadă de timp au concentrat pe această parte a Europei o atenție deosebită. Cu atât mai mult Republica Moldova ar trebui să citească absolut toate semnalele acestui conflict, care, din păcate, se anunță a fi de durată. În încercarea de a face lumină asupra unor aspecte a confruntărilor din țara vecină am solicitat opiniile unor personalități din Republica Moldova (înregistrările au fost realizate pînă la aplicarea „Planului lui Poroșenko” – n.r.):

- 1. Ce se întîmplă, de fapt, în Ucraina și cum pot fi apreciate evenimentele (inclusiv acțiunile de luptă) din ultimele 3 luni?*
- 2. Cum vor derula lucrurile și care este strategia soluționării acestui conflict?*

Drama ucraineană a explodat fără avertisment clar, dar semnalele ei se puteau observa din timp.

Boris GAMURARI, fost ministru al Apărării

1. În Ucraina are loc un război civil în toată plinătatea sa. Drama ucraineană a explodat fără avertisment clar, dar semnalele ei se puteau observa din timp. Clasa politică din Ucraina nu a tras învățămintele necesare din lecțiile grele ale războiului transnistrean, conflictelor din Caucazul de Nord, Gruzia și repetă orbește greșelile comise de vecini. Și toate acestea pe fondalul unei crize profunde interne în ambianță cu cea regională, care s-a transformat obiectiv în problemă geopolitică.

Războiul civil devorează cu o viteză uimitoare stabilitatea politică și economică, lăsînd planurile triumfaliste ale politicianilor iresponsabili pe un munte de datorii. Toate promisiunile se lovesc de zidul realității dure.

Armata ucraineană s-a dovedit o bulă speculativă, propagandistică de tip sovietic: ca noi nimeni. Pe fonul trădării practic totale a miliției ucrainiene și distrofia serviciilor speciale, chiar sînt uimit de ceea ce se întîmplă acolo. Luni la rînd, trupele încercuite în Crimeea nu primeau nici ordine clare, nici ajutor practic. Azi trupele de grăniceri sînt încercuite de separatiști la hotarele de est și apelează disperat la ajutorul forțelor

armate. Din păcate, rezultate palpabile nu se văd. În consecință, armata nu-și poate exercita rolul cuvenit și opune o rezistență slabă, necoordonată și ineficientă din cauza falimentului conducerii politico-militare, care suferă de amatorism, incompetență și lipsă de curaj patriotic deosebit în așa cazuri dramatice. Vă aduceți aminte ce se întîmpla la noi în a.a.1990-1992? Există paralele?

2. Chiar dacă președintele Ucrainei a fost ales (și foarte bine), operațiunea antiteroristă în est va dura. O înfrîngere atît de brutală pe propriul teritoriu face iluzorie o victorie în două-trei luni, cum se afirmă. Dar e cazul, cînd aș dori să nu am dreptate. În estul Ucrainei au apărut așa - numitele „republici”, s-au creat clandestin și cu ajutor străin grupări paramilitare în afara legislației naționale cu interese politice proprii, care, de fapt, stau în rînd cu organizațiile criminale periculoase. Așa ceva, rapid nu se termină, din păcate. Totul e mult prea complex.

Așadar: război civil, „război rece” Ucraina-Rusia, și sedimentarea unei substanțe otrăvitoare în codul genetic între cele două popoare înrudite pe un termen nedeterminat.

Este un război, în care Ucraina este atrasă de Federația Rusă, în raioanele din Est, Lugansk și Donețk ...”

Viorel CIBOTARU

1. Eu cred că convocarea de urgență, de către președintele Ucrainei, Comandantul Suprem al Forțelor Armate, a ședinței Consiliului Suprem de Securitate din 16 iunie, ne dă temei să vorbim despre o fază a așa-numitului război neconvențional sau hibrid. Este un război, în care Ucraina este atrasă de Federația Rusă, în raioanele din Est, Lugansk și Donețk, unde în mod vădit se concentrează diferite grupuri de voluntari, mercenari, detașamente de trupe speciale ale FR de dimensiuni mici, care sprijină acțiunile de rebeliune ale unor forțe locale înarmate.

De fapt, putem vorbi despre un război neconvențional cu implicarea tuturor forțelor de securitate, inclusiv a armatei ucrainenești în operațiunile de încercuire și nimicire a forțelor care au ocupat localitățile sus-menționate.

Zona acțiunilor, chiar dacă cuprinde un teritoriu determinat geografic, acoperă un spațiu mult mai larg. Situația este complexă, se realizează permanentizarea acestui conflict în mai multe regiuni ale Ucrainei, în mod special cele aflate în Donbass, est și sud-est. Probabil, aceste lucruri nu se vor opri în timpul apropiat. Dacă ne referim la perioada din ultimele 3 luni, atunci punctul de pornire îl putem considera data de 21 februarie curent, când a fost semnat așa-numitul Acord de soluționare a situației, de ex-președintele Ianukovici și reprezentanții opoziției de atunci, cu medierea occidentului. Ulterior, fuga președintelui din Kiev, mai apoi din țară, și escaladarea situației prin multiple acțiuni, prima fiind anexarea fizică a Crimeii, iar apoi destabilizarea situației în mai multe regiuni ale Ucrainei, prin acțiuni de ocupare și demolare a sedilor administrațiilor locale, a serviciilor de ordine publică interne și nu în ultimul rând a unităților și subunităților Armatei Naționale ale Ucrainei.

2. Spre regret, o operațiune masivă de lichidare a consecințelor acțiunilor de destabilizare și de separatism este pusă în dificultate de factorul politic. La început era necesitatea alegerii cu succes a președintelui țării și legitimizarea noii puteri în Ucraina, situație care ar debloca o problemă cu care s-a confruntat Ucraina în interior și exterior și care a fost în mod special speculată de către Federația Rusă. Tot aici vorbim de determinarea problemelor politice, conflictuale, cu privire la reforma constituțională, cu privire la regimul din țară, descentralizat sau federalizat ș.a. Din această cauză mai multe instituții din Ucraina nu au funcționat în deplinătatea scenariului care se desfășura. Eu susțin această idee, pentru că, vizitând recent Ucraina, m-am confruntat exact cu această problemă. Acțiunile Forțelor Armate, până în ziua de astăzi, nu au un cadru juridic bine definit pentru acțiunile sale, chiar dacă situația din regiunile Lugansk și Donețk, în special câteva localități, Kramatorsk, Sloviansk ș.a. este de natura unei rebeliuni, și s-ar cere ca toate condițiile să respecte prevederile legislației Ucrainei cu privire la introducerea stării de asediu sau situații excepționale (de război). Lucrurile acestea nu s-au respectat până în ziua de astăzi, nu s-au luat măsuri în vederea restabilirii ordinii constituționale în țară, cum prevede legislația Ucrainei. Și anume, alegerea președintelui și investirea lui în funcție nu a permis ca aceste măsuri să fie adoptate până acum, lucru care, probabil, generează

și alte probleme existente astăzi în Forțele Armate ale Ucrainei. Dacă nu există un cadru juridic cert, de aici apar multe probleme cu privire la coordonarea acțiunilor dintre diferite instituții menite să activeze pentru lichidarea acestor probleme, și restaurarea ordinii constituționale. Cît n-ar fi de straniu, dar pînă astăzi nu există un stat major de coordonare a eforturilor pe teren. Există doar un grup de lucru în cadrul Consiliului Suprem de Securitate, în care intră și ministrul Afacerilor Interne. Foarte multe decizii se iau cu întârziere, forțele implicate în soluționarea situației pe teren au o coordonare proastă, din cauza că fiecare instituție în parte își are problemele sale, atît de ordin legislativ, cît și de ordin tehnico-organizațional, administrativ, militar sau de resurse pe care Ucraina încearcă să le rezolve în complexitatea sa. Și aici, aș vrea să mă refer la cîteva dintre ele, deoarece sînt și lecțiile pe care ar trebui să le însușim și noi. Ucrainenii s-au confruntat cu competențele principalilor actori în a lua decizii în situații de crize sau război. În primul rînd, acest lucru s-a manifestat în cazul anexării Crimeii, atunci cînd unitățile militare au primit ordine de a nu se implica în acel proces, astfel ei n-au putut acționa conform Constituției și reglementelor militare.

1) Conducerea mai multor unități militare a fost racolată de către agenți ai serviciilor secrete ale Federației Ruse, și au acționat contrar intereselor Ucrainei.

2) Mai mulți factori de decizie nu au manifestat înțelegerea situației și fie că ezitau să ia măsuri prescrise de legislație, fie că așteptau niște indicații suplimentare, ceea ce a dus la paralizarea activității lor.

3) Chiar și atunci cînd primeau ordine erau slab pregătiți din punct de vedere tactic și profesional.

Aceste lucruri sînt evidente și pînă-n ziua de astăzi, inclusiv în organizarea operațiunilor antiteroriste, ceea ce duc la pierderi omenești și de o parte și de alta. O altă problemă ține de delimitarea competențelor diferitor instituții în soluționarea problemelor create. Care trebuie să fie gradul de implicare și coordonare între Garda Națională (creată de diferite subunități și departamente ale Ministerului Afacerilor Interne) și unitățile militare ale armatei Ucrainei, a detașamentelor cu destinație specială a serviciilor secrete, precum și altor instituții. Astăzi există multiple discuții cine trebuie să conducă această operație, care trebuie să fie modul de operare în sistemul „comandă, organizare, comunicare și implementare”.

La toate aceste etape există lacune în legislația pe care noua conducere încearcă să o adapteze la condițiile acestui război neconvențional. Pregătirea tehnico-materială de asemenea lasă de dorit, deoarece multe unități militare nu erau pregătite. Chiar și anumite sisteme de armament nu erau în starea necesară, care ar asigura eficiența combativă a forțelor. Aceste lucruri sînt suplimentate la momentul actual, prin asistența pe care o primește Ucraina de la partenerii săi (NATO și SUA). O altă problemă este mobilizarea rezervei active și pasive, de asemenea și implicarea voluntarilor. Din păcate, foarte mulți specialiști nu mai pot fi mobilizați din diferite motive. Fie că nu s-a dus o evidență concretă a lor, fie că oamenii s-au descalificat, fie că nu mai doresc să participe.

Nu este la nivel nici sprijinul informațional, adică crearea unei imagini favorabile armatei ucrainene în teritoriu. Populația țării trebuie să înțeleagă că este o luptă pentru binele cetățenilor și ei ar trebui să sprijine instituțiile oficiale pentru stabilizarea situației și instaurarea păcii în regiune. Astfel, este foarte importantă activitatea contrapropagandistică pentru a anihila consecințele unei campanii de dezinformare și descurajare, efectuată de Federația Rusă.

*... prin neregularitățile frecvente
au existat premise numeroase pentru
fenomenul Maidanului.*

Generalul de divizie Ion COSTAȘ, fost ministru al Apărării și de Interne

1. Ceea ce s-a întîmplat în Ucraina acum o jumătate de an nu este altceva decît o revoluție a societății împotriva modelului și stilului de guvernare a echipei conduse de Ianucovici & C.

Ucraina este, totuși, o țară cu peste 43 de milioane de populație, cu un potențial intelectual și o industrie destul de avansată. Evident că nu s-a putut la nesfîrșit de tolerat toate fărâdelegile comise de Ianucovici și garda lui din Donețk, plasați de V. Putin în funcții cheie la conducerea Ucrainei. Realitatea arată că această „gașcă” nu venise pentru a guverna țara, ci pentru a o fura. Era o diferență foarte mare între milionarii și miliardarii cu acces la putere și simplii cetățeni care-și ridicau salariile și pensiile mici. Evident că oamenii nu au putut să rabde toate aceste neregularități și consecința a fost

Maidanul. Eu îmi explic acest fenomen prin revolta societății. Cine a preluat guvernarea în consecință, și cît de onești și incoruptibili sînt nou-veniții la cîrma țării, este deja o altă întrebare, dar este evident că prin neregularitățile frecvente, foarte dureroase pentru cetățenii simpli ai Ucrainei au existat premise numeroase pentru fenomenul Maidanului.

Ulterior, atunci cînd forțele democratice au acces la putere și au demonstrat atașament pentru valorile europene, evident că au apărut problemele caracteristice regiunilor Lugansk și Donețk. Aceste probleme, noua guvernare urma să le rezolve prin metode civilizate, dialog, compromisuri, toate în spațiul constituțional. În cazul regiunilor Lugansk și Donețk, armata, poliția și serviciul de securitate ucrainean urmau să ajute la soluționarea multora din probleme, dar

acolo iarăși s-au resimțit „faptele statale” ale lui Ianucovici & C. Datorită primitivismului și miopiei politice, echipa președintelui refugiat cu neglijență cronică au privit cu „REFUZ” la necesitățile stringente ale acestor importante instituții ale statului (armata, poliția și serviciile speciale), au adus aceste forțe într-o stare deplorabilă. În consecință, doar după câteva zile de confruntări, o parte din „efectivele de forță”, pe care conta Kievul, au declarat jurămintă de credință structurilor „dnr” și „lnr”. Nu exclud și faptul că cei cu trădarea mai primeau și salarii din două părți, și nu un an. Este o situație foarte tristă, dar este o distrugere totală a actului de guvernare de către Ianucovici, care a avut drept scop doar acapararea bunurilor, lăcomia și corupția la nivel de guvern. Între timp, cei din „coloana a cincea” erau infiltrați foarte bine în societate, agentura „moscovită” întreținea convorbiri cu populația permanent și au reușit să-i convingă de realitatea unui „vis efemer”, precum ar fi cel cu „autonomiile” și „independentă”.

2. De fapt, scenariile pentru Lugansk și Donețk sînt practic identice cu scenariul pentru regiunea transnistreană a Republicii Moldova din 1990 – 1992 (planul de „activitate” în aceste regiuni ale Ucrainei au fost trase la „INDIGOU” de Rusia după „evenimentele” din țara noastră. Să ne aducem

aminte cu toții cum copii și femeile au fost folosiți pe post de scut la luptele din Dubăsari, Vulcănești, Comrat și în cazul Bender (1992), iar în spatele lor „lucrau” armele „activiștilor” – mercenari de tot felul, gardiști, cazaci, condamnați din pușcăriile Rusiei, dar și batalioane din Ucraina UNA-UNSO (formate din naționaliști) etc..

Să nu uităm nici de „bombardamentul” mediatic, cînd o sumedenie de posturi tv și radio rusești zombează oamenii cu știri „lucrate” în timpul războiului, dar și pe timp de pace relativă (Inclusiv în Republica Moldova), aceste structuri mediatice inducînd o realitate mincinoasă de-a lungul anilor. Deși s-a lucrat în mare parte pentru a scădea din potențialul de apărare al Ucrainei, totuși vecinii noștri au reușit să mai mențină ceva logistică și tehnică de luptă. Dacă mai adăugăm aici potențialul de cadre, dar și susținerea internațională, atunci putem vorbi despre un anumit nivel al posibilităților trupelor guvernamentale. Azi conducerea de la Kiev trebuie să asigure populației părăsirea regiunilor rebele, să creeze coridoare, prin care să părăsească temporar spațiul de confruntări. Actuala conducere de la Kiev are susținerea comunității internaționale și SUA. În acest context, nu văd altă soluție decît să continue ofensiva pînă la anihilarea acelor rebeli ce și-au pus drept scop împărțirea pămîntului

ucrainesc. Nu exclud că ar mai putea fi vîrșări de sînge, dar în situația creată, nu există o altă cale. După ce Crimeea a fost cedată Rusiei, fără nicio împușcătură, nu cred că Ucraina va ceda atît de ușor și aceste teritorii. Există structurile militare care acum se reformează din mers, de aceea cazul separatiștilor și teroriștilor din Donețk și Lugansk trebuie soluționat cît nu este prea tîrziu. Rebelii trebuie anihilați prin toate posibilitățile, iar societății de explicat că aceștia sînt niște bandiți și criminali care nu au drept scop bunăstarea populației și pe care structurile statului i-au pus la punct. Prin decizii chibzuite, urmează soluționarea acestei rebeliuni artificiale. De strictă importanță este impunerea teroriștilor să depună armele și să înceteze distrugerea de bunuri și terorizarea populației. Lipsa determinării și a soluțiilor viabile vor provoca permanent tensiuni în regiunile Harcov, Poltava, Dnepropetrovsc, Odesa, Nicolaev, Herson. De aceea, concomitent cu demersurile democratice și eforturile diplomatice ale Kievului la moment, nu văd altă soluție decît continuarea ofensivei de anihilare a elementelor criminale locale și parvenite din alte țări, pentru a asigura liniștea acestor regiuni din componența statului unitar și pentru a evita dezbinarea Ucrainei.

... Oamenii de aici sînt binevoitori, intră ușor în discuții, dar cel mai des te roagă să le povestești despre țara de unde vii și tot ce e legat de aceasta: tradiții, obiceiuri, bucătărie tradițională etc.”

În Africa ... prin școala propriei experiențe

Mulți din militarii Armatei Naționale aspiră mai devreme sau mai târziu să participe într-o misiune reală de menținere a păcii. Încolo merg doar cei mai buni, deținători ai unei condiții fizice de învidiat, cu putere de convingere, spirit de observație dezvoltat și cunoscători de limbi străine. Îi salutăm pe cei 12 militari care, actualmente, alături de alți aproximativ 120 de mii de pacificatori internaționali, contribuie la realizarea procesului dificil de tranziție de la conflict la pace, protejînd civilii, inclusiv pe cei mai vulnerabili, femeii și copiii.

Cele leagă pe Republica Moldova și Cote d'Ivoire-ul? La prima vedere, par să nu aibă nimic în comun. Pentru moment, însă, aceste extreme au un element similar: curentul recensămînt al populației. În timp ce la noi procesul de recenzie s-a finalizat, în Coasta de Fildeş această acțiune lentă, dar sigură, este în plină desfășurare, țara începînd astfel pregătirile pentru alegerile de anul viitor.

Ofițer îndrăgostit de munca sa, locotenent-colonelul Gheorghe Donica a unit îndemnul profesiei cu curiozitatea și dorința de a cunoaște destine ruinate

de război, răvășite de crize politice, economice și umanitare, care par să nu mai aibă un sfîrșit.

De mai bine de cinci luni explorează tărîmurile africane. Nu a fost o decizie spontană. Năzuința puternică de a învăța ceva nou l-a motivat să pornească la drum, fiind convins că, cunoașterea deschide noi orizonturi. „Plus că, propria experiență este cea mai bună școală, iar posibilitatea de a îndeplini o misiune de pacificare, contribuind la consolidarea păcii și a securității mondiale sub steagul ONU a fost un moment decisiv”,

mărturisește protagonistul nostru. Mai mult timp i-a luat să convingă familia că va fi foarte atent și va avea grija să nu i se întîmple nimic.

Populația pare să se fi „domesticit”

A purces la drum încrezător, iar impresiile sale le-a împărtășit cu noi în acest material, în care descoperim lucruri văzute cu ochii militarului Donica. „Vroiam să înțeleg cum se întâmplă totul în realitate, cum este să supraviețuiești efectiv acolo, cu povara unui trecut atât de dramatic, generații sacrificate pentru ideile citorva oameni. Până la urmă am descoperit o țară foarte pozitivă, un popor foarte solar, care acum privește ambițios spre viitor”, povestește militarul.

Primul lucru care l-a doborât a fost călduraaaaa... Încercați să vă imaginați șocul pe care-l trăiești, când de la temperaturi de minus 20 te pomeniești brusc la temperaturi de plus 30 grade Celsius. În rest, s-a așteptat la mai mult dramatism, dar mare i-a fost mirarea să observe că lucrurile nu stau chiar așa de rău precum i se părea la început.

Din cele relatate de observatorul ONU, se pare că actualmente în Cote d'Ivoire situația este calmă și pașnică, cu excepția unor cazuri particulare care țin mai mult de competența poliției. Populația pare să se fi „domesticit”. Circulația pe străzi, pe timp de zi, nu mai este periculoasă. Nu întâlnești tineri agresivi care să arunce cu pietre în oamenii albi, pe care mai ieri îi considerau dușmani de moarte, să dea foc automobilelor ONU și să amenințe cu moartea.

La funcția de Team Leader a Team Site-ului de observatori militari, locotenent-colonelul Gheorghe Donica îndeplinește misiunea de pacificare în orașul Bouna, situat în nord-vestul Coastei de Fildeș, la frontieră cu Burkina Faso și Ghana. Echipa alături de care muncește zilnic este într-adevăr una internațională. Are colegi din toate colțurile lumii: Brazilia, Paraguay, Filipine, Bangladesh, Chad, Zimbabwe, Guineea, Togo, Benin. Atmosfera de lucru este una de deplină colegialitate și camaraderie militară. Plus că, au alături și echipa de Poliție ONU, cu care conlucrează deseori și destul de fructuos.

Întrebat ce însemnări face zilnic în caietul de lucru, acesta a răspuns: „Doar lucruri bune! De rele, în principiu, încă nu am avut parte. Oamenii de aici sînt

binevoitori, intră ușor în discuții, dar cel mai des te roagă să le povestești despre țara de unde vii și tot ce e legat de aceasta: tradiții, obiceiuri, bucătărie tradițională etc.”

Am ținut să pornesc la scrierea acestui material cu abilitățile pe care trebuie să le posede un militar înainte de a primi un mandat ONU într-o misiune de pacificare. La aproape jumătate de termen, locotenent-colonelul Gheorghe Donica vine să confirme că pregătirea fizică contează, ținând cont de condițiile austere și periculoase de trai din țările africane dominate de temperaturile înalte, bolile întâlnite frecvent printre localnici ca: malaria, meningita, febra tifoidă și altele. În același timp, cunoașterea limbilor străine, puterea de convingere, intuiția sînt absolut necesare activității zilnice a observatorului militar în ceea ce privește colaborarea cu colegii internaționali, dar și cu autoritățile și populația băștinașă.

Pe parcursul celor cinci luni pe continentul african i-a fost dat să se ciocnească de imprevizibil. În capitala Yamoussoukro a avut parte de un moment cu adevărat amuzant, când într-un supermarket i s-au propus fructe exotice și mare i-a fost mirarea când a văzut că acestea sînt mere, prune, struguri și piersici.

Deși e la prima lui misiune, Gheorghe Donica speră că nu va fi și ultima!

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

La Ministerul Apărării și în întreaga lume data de 29 mai a fost marcată festiv prin organizarea diferitor acțiuni, în timp ce, în Coasta de Fildeș, precum și în alte state aflate în aceeași situație, Ziua Trupelor ONU de Menținere a Păcii a fost sărbătorită prin muncă, militarii ce și-au ajustat bereta albastră monitorizînd situația zilnică din aria lor de responsabilitate.

Republica Moldova participă în misiuni cu mandat ONU din 2003. Pînă în prezent, 88 de militari ai Armatei Naționale au fost detașați în misiuni în calitate de observatori militari și ofițeri de stat major în componența operațiunilor și misiunilor ONU. Dintre aceștia au fost detașați în Coasta de Fildeș 37 militari, în Liberia - 27, Sudan - 13, Sudanul de Sud - 8, Georgia - 2 și Kosovo - 1. Actualmente Armata Națională este reprezentată de 12 militari în cadrul misiunilor de menținere a securității internaționale sub egida ONU, iar un ofițer din Ministerul Apărării al Republicii Moldova activează la New York, SUA, în cadrul Departamentului ONU pentru operațiuni de menținere a păcii (DPKO).

„Afghanistan – raza mea sălbatică de soare” - replică lumii în care trăim

DESPRE AUTOR:

„Născută în Basarabia. Mi-a dat Dumnezeu darul de a iubi: O favoare? O pedeapsă? Zodia racului, ce se vrea cu mersul înainte! Eu, Olga Căpățînă, îmi ador feciorii și nepoții, meleagul și neamul. Îmi plac culorile toamnei, mirosul de iarbă proaspăt cosită, trosnetul lemnului în vatra din casa mamei. Toți o cred decedată, însă eu am ascuns-o în suflet, și ea adesea vorbește în locul meu. Speranța: să trăiesc în Țara mea – bogată, puternică și liberă. Dacă am ajuns eu, fiică de țărani, la Paris, de ce Moldova nu ar fi o Elveție? M-am ridicat prin viață julindu-mi genunchii și coatele, am obținut ce mi-am propus, dar prima dragoste am ratat-o. Sînt fidelă prietenilor. Nu tolerez îngîmfarea, insolența. Păcate am, cum fără ele, doar sînt din coasta lui Adam zămislită”.

După „Tristețea ochilor de cerb”, „Colind afgan”, „Mireasa eroului” și altele, la Centrul de Cultură și Istorie Militară a avut loc lansarea volumului „Afghanistan – raza mea sălbatică de soare”, concepută în trei limbi concomitent – română, franceză și rusă. Am descoperit o lucrare de valoare, prin prisma relatărilor, secvențelor vitale din perioada războiului din Afghanistan, ca de altfel și restul scrierilor autoarei Olga Căpățînă. Volumul este prima parte a trilogiei „De la Nistru pînă la Sena”, dedicate războiului din Afghanistan și con-

flictului armat de pe Nistru, în care scriitoarea ne împarte o fărîmă a sufletului său, tratează natura duală a omului, în interiorul căruia rațiunea se împletește cu instinctul animalic.

Cartea, după cum afirmă Olga, este un caiet intim scris în acele optsprezece luni cînt a îndeplinit serviciul militar în Afghanistan. Multe din cele relatate în paginile lucrării, autoarea le-a trăit pe acele pămînturi fierbinți. Și pentru că anul acesta se împlinesc douăzeci și cinci de ani de la retragerea trupelor sovietice din Afghanistan, Olga Căpățînă a

Scriitoarea este convinsă că dacă libertatea nu are o valoare absolută, ea nu are nici un sens. Eroii romanului iubesc, luptă, greșesc și iar iubesc.

hotărât că e tocmai momentul oportun ca această lucrare să vadă lumina zilei. Romanul, gândit ca o replică dată lumii în care trăim, diseminează multă lumină în jurul său. Lumina țîșnește din ochii personajelor dornice de iubire și de libertate, de acel soi de libertate cînd omul alege să cugete, chiar dacă este strangulat de conveniențele sociale. Și asta, deoarece scriitoarea este convinsă că dacă libertatea nu are o valoare absolută, ea nu are nici un sens. Eroii romanului iubesc, luptă, greșesc și iar iubesc.

Literatura națională a promovat multe modele artistice literare, care servesc drept suport în conturarea idealului educațional. Prozatoarea vine, prin intermediul acestei lucrări, cu contribuția sa substanțială la valorificarea acestui ideal.

Prezentarea volumului „Afghanistan – raza mea sălbatică de soare” a fost însoțită de un mini-spectacol pus în scenă de către actorii teatrului model „Vasile Alecsandri”.

La eveniment au fost invitați toți acei care încă mai citesc, apreciază frumosul și calitatea, pe cunoscători sau necunoscători, curioși, interesați. La

fel, au fost așteptați membrii familiilor ostașilor căzuți la datorie, veteranii conflictelor armate.

Prezentă la lansare, Olga Boldescu, studentă în anul doi la Academia Militară „Alexandru cel Bun”, nu a putut privi indiferentă la ceea ce se întîmpla în scenă. „Emoțiile actorilor au știut să exprime trăirile sufletești ale eroilor romanului. Iar simplitatea și modestia cu care a ieșit autoarea în fața publicului, cît și căldura din vocea ei, m-au făcut să înțeleg că viața merge înainte, indiferent prin câte îți este dat să treci”, spune studenta.

Sandu Ciorici, student în anul trei al aceleiași instituții, speră ca în cel mai apropiat timp să citească romanul. „Astfel de nedreptăți nu le poți privi cu nepăsare, cu toate că suferința și inimile zdrobite nu le poate repara nimeni și nimic”, afirmă Sandu.

Banii obținuți din vânzarea cărților vor fi transmiși familiilor ostașilor căzuți la datorie.

Cine este, de fapt, Olga Căpățină? O personalitate emotivă și în același timp puternică, prin faptul că așterne pe hîrtie destăinuirii sufletești. Militar în rezervă,

autoarea mai multor opere literare, participantă la două războaie și președinte al asociației „Mamele ostașilor”.

Într-un interviu mai vechi, Olga povestește cum a ajuns să plece pe front, la un război care nu era al ei: „Am plecat, fiindcă am fost trimisă și nu am avut curajul să refuz... Din frică să nu fiu luată drept o lașă... Sau poate mă credeam deșteaptă!? Că, fiind cu doi copii singură, îmi era prea greu din punct de vedere material... și acolo se plătea mai bine... și puteai primi un apartament... sau... nu mai știu... A fost prea demult... parcă în altă viață... și eram și eu alta. Dacă e vorba de durerea fizică... da, a fost și ea, dar mai des, cea sufletească... dorul de Nistru, de rouă, de copii, de mama...” Tot atunci a văzut moartea cu ochii: „Am simțit-o pentru prima oară la Bagram... un glonte mi-a șuiertat la tîmplă și s-a înfipt în peretele de lut... Am rămas cu ochii larg deschiși... și cu răsufierea întretăiată... Mi-am revenit, dar nu credeam că poate să se întîmple cu mine ceva rău... Mă așteptau copiii acasă...”

Războaiele, atît cel din Afghanistan, cît și cel din stînga Nistrului la care, la fel a participat, au marcat-o puternic, astfel, încît prozatoarea încearcă să convingă cititorul că parcă trăiește, pentru a-și povesti viața.

Doamnei Olga Căpățină îi urăm multă inspirație și așteptăm alte cărți...

*Locotenent major
Natalia ANDRONACHI*

A fost prea demult... parcă în altă viață... și eram și eu alta. Dacă e vorba de durerea fizică... da, a fost și ea, dar mai des, cea sufletească... dorul de Nistru, de rouă, de copii, de mama...”

Interpretul Arsenie BOTNARU – GÎNDURI DESPRE ARMATĂ ȘI CÎNTEC

“ ... Armata îi căleşte, îi dezvoltă fizic și îi face
bărbați adevărați”.

– Când și unde ați îmbrăcat uniforma militară?

– Serviciul militar l-am făcut în 1974. Reieșind din faptul că eram după o instituție de învățământ superior, am mers la armată pentru un an de zile. Am făcut serviciul militar pe teritoriul actualei unități de carabinieri 1002, pe atunci aici era o orchestră militară. Este, de fapt, și acum una acolo.

– Ați vrut să veniți la armată?

– Eu eram deja după institut, eram format, jucam fotbal, mușchișorii mi-i făcusem. Consider că armata este necesară pentru cei mai tineri, care mai trebuie să-și dezvolte caracterul. Eu deja eram pregătit pentru viață.

– Ce ați învățat de la armată?

– Timp de un an de zile cât am fost în armată, am avut și două cumpene, cum spun moldovenii. În primul rînd, ce am învățat... Era disciplină, era curățenie, se cultivau sentimente de patriotism, te treceau florii cînd ieșeam cu fanfara și cîntam, cînd soldații mergeau cu pas de defilare. Era o frumusețe rară. A fost și paradă militară. Era un sentiment care în alte ipostaze nu se face simțit.

– În primele zile în armată v-au încredințat un instrument muzical sau mai întîi a fost o armă?

– Atunci trebuia să treci o lună de zile pregătirea. Aveam curse de alergări, diferite exerciții fizice, noaptea ne ridicau pe alarmă, așa că nu prea dormeam. În 42 de secunde trebu-

“**Îi îndemn pe băieții care trebuie să plece să nu se teamă de armată, căci armata îi căleşte, îi dezvoltă fizic și îi face bărbați adevărați.**

ia să te îmbraci, să te dezbraci. Pe atunci cântam deja la acordeon. Am studiat la școala pedagogică la secția muzicală, iar în fanfara școlii trompeta era instrumentul meu muzical preferat. În unitatea militară mi-a revenit să cânt la tenor.

– **Și la unitatea militară cum a fost?**

– De fapt, de ce m-au luat în unitatea militară la orchestră? Eu pe atunci activam la ansamblul „Mărțișor” și în anul acela, în 1974, trebuia să fie un concurs în URSS, la care noi urma să participăm cu orchestre de muzică populară și cu soliști. Cântam în duet împreună cu soția unui ofițer. Poate de aceea am reușit să îndeplinesc serviciul militar mai aproape de casă.

– **Dar în unitate ce cîntece interpretați?**

– Interpretam cîntece în rusă. Era la modă pe atunci «He плачь, девчонка!». Chiar dacă aveam în repertoriu multe piese în română, oricum la putere erau cele în rusă.

– **Ce calități și le-a căpătat sau și le-a călît maestrul Arsenie Botnaru în armată timp de un an de zile?**

– În armată există așa o nuanță, cînd dorești să ieși undeva, dar nu ai învoire. Am stat odată vreo lună fără să pot ieși în oraș. Nu eram obișnuit cu aceasta. Mi-am spus că trebuie să rabd, căci va veni timpul și voi ieși. Și-apoi aveam nunți împăcate, dar prezența era obligatorie în unitate. Cred că asta a fost o călire pentru mine.

– **Ce cîntece patriotice, de cătănie aveți în repertoriu?**

– Am multe cîntece, căci activez în ansamblul „Plai moldovenesc” al Ministerului Afacerilor Interne și deseori plecăm în unitățile militare, la carabinieri, la depunerea jurămîntului militar. Așa că am avut grijă ca repertoriul să corespundă pentru asemenea ocazii. Printre acestea le-aș menționa „Cum am plecat la armată”, „Cît voi fi, mamă, soldat”, „Mi-a venit ordin să plec”, „La Nistru, la mîrgioară” etc.

– **E bine că băieții merg la armată?**

– Da, e foarte bine, căci în armată își dezvoltă ținuta fizică și devin bărbați.

– **Și mai au foarte multe ieșiri în poligoane...**

– Da, acesta este un plus. Dacă ne vom decide și noi care e direcția de dezvoltare, e clar că va fi și mai interesant. Dacă e să fiu sincer, pînă acum eu nu simțeam necesitatea că noi trebuie să ne apărăm de cineva.

– **Și la final, ați avea un mesaj pentru tinerii recruți?**

– Tinerii trebuie să plece la armată, căci la noi e aici pe loc, în țara noastră. Eu am avut norocul să fac armata acasă, iar tatăl meu a făcut armata tocmai la Kamceatka trei ani și opt luni. Îi îndemn pe băieții care trebuie să plece să nu se teamă de armată, căci armata îi căleşte, îi dezvoltă fizic și îi face bărbați adevărați.

Căpitan Denis ROTARU

Arsenie Botnaru s-a născut la 31 octombrie 1950, în satul Sureli (actual Chetrosu), raionul Drochia, Republica Moldova, într-o familie de colhoznici.

În anul 1958 a plecat la școală în clasa întâi. După absolvirea școlii de opt ani din satul natal, a susținut examene de intrare la școala pedagogică din orașul de pe malul Nistrului, Soroca, și a devenit studentul acesteia. La absolvirea școlii, a obținut specialitatea de lucrător muzical.

În anul 1970 vine în capitală republicii, orașul Chișinău, la Institutul de stat al Artelor în numele lui Gavriil Muzicescu. Fiind student la anul întâi, s-a lansat pe scena cîntecului popular moldovenesc, în cadrul orchestrei de muzică populară „Mărțișor”, după care a activat în orchestra de același gen „Veselia”.

Pe parcursul anilor, a colaborat fructuos cu orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii din Moldova „Folclor”, cu care a imprimat la firmele „Melodia” și „Electrecord” 4 discuri gigante cu titlurile: „Satule, grădină dulce” (în duet cu Maria Sarabas), „Eu ma uit în sat cu dor”, „Așa-i jocul în Moldova” și unul în cadrul orchestrei „Veselia”.

Pînă în prezent a lansat 8 casete audio, (inclusiv una în duet cu marele interpret de muzică populară din România, Ion Dolănescu, sub genericul „Nistrule, pe malul tău”) și 6 CD-uri, a montat 2 filme muzicale: „Te-am lăsat, sătucul meu” și „La Nistru, la mîrgioara”, 4 serate de creație.

Astfel a îmbogățit fondul Radioteleviziunii cu peste 150 de cîntece. A concertat în multe țări ale lumii: Nicaragua, Vietnam, Canada, Finlanda, Germania, Bulgaria, Polonia, Austria, Franța, România s.a.

În cadrul evoluării în Vietnam, i s-a decernat „Ordinul Prieteniei” al Republicii Vietnam. Este laureatul diverselor concursuri republicane și internaționale, festivalurilor mondiale din Moscova 1985, Montreal și Quebec 1990.

În anul 1996 a fost înscris în „Lexiconul Enciclopedic” (1460-1960) „Interpreți din Moldova”. Este membru al Uniunii muzicienilor din Republica Moldova.

Incepînd cu anul 1995 și pînă în prezent, activează în cadrul ansamblului de cîntece și dansuri „Plai Moldovenesc” al Ministerului Afacerilor Interne în calitate de solist vocalist.

Prin decretele Președintelui Republicii Moldova Nr 349, i s-a conferit titlul onorific „Maestru în Artă” 1995 și, respectiv, Nr 1735-11 ordinul „Gloria Muncii”, 2000. Conform ordinului Nr 397 al Ministerului Afacerilor Interne, a fost decorat cu Crucea „Pentru Merit”, clasa II, 2005

Ce trebuie să cunoaștem despre regimul liberalizat de vize Călătorii în spațiul UE/Schengen

Începînd cu 28 aprilie 2014, cetățenii moldoveni pot călători fără vize spre 26 de țări din Spațiul Schengen (Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Germania, Italia, Letonia, Lituania, Luxembourg, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Ungaria), spre Bulgaria, Croația, Cipru și România (țări care aplică politica Schengen),

precum și spre Islanda, Norvegia, Elveția și Liechtenstein și, de asemenea, în Monaco, San Marino și Vatican, țări care nu au control de frontieră. Scutirea de vize se aplică doar deținătorilor de pașapoarte biometrice.

Fac excepție Marea Britanie și Irlanda, pentru călătorii în aceste țări non-Schengen fiind necesară o viză, care poate fi obținută la Centrul de solicitare a vizelor britanice.

CADRUL LEGAL

Liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova este prevăzută de Regulamentul UE nr.259/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014, prin care a fost modificat Regulamentul nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe, ai căror resortisanți trebuie sau nu să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe ale UE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 105, pagina 9-11.

Termenul șederii în UE

Liberalizarea regimului de vize permite călătorii fără vize pentru o perioadă de până la 90 de zile în decurs a 180 de zile (șase luni). În perioada de 90 de zile pot fi efectuate mai multe călătorii.

Călătoriile în cadrul regimului liberalizat de vize nu oferă dreptul la muncă, studii, reintregirea familiei sau alte scopuri care presupun ședere pe termen lung (peste 90 de zile). În acest sens este necesar în continuare de solicitat vize naționale ale statelor UE, în baza cărora ulterior vor fi solicitate permise de ședere.

ACTELE NECESARE

Pentru călătorii în regim liberalizat de vize este necesar un pașaport biometric (valabil cel puțin 6 luni de la data reîntoarcerii în țară). Aceste pașapoarte biometrice pot fi obținute la orice oficiu teritorial al Întreprinderii de Stat "Registru" sau orice Ambasadă/Consulat al Republicii Moldova de peste hotare.

Persoanele care nu au pașapoarte biometrice și continuă să utilizeze pașapoartele emise până la 1 ianuarie 2011 pot călători în spațiul Schengen doar în baza unei vize, care pot fi obținute în baza Acordului de facilitare a regimului de vize, semnat de Republica Moldova cu Uniunea Europeană.

Ce poate solicita și întreba Poliția de frontieră la intrarea în UE:

- pașaportul biometric (valabil cel puțin 6 luni de la data reîntoarcerii în țară);
- scopul clar și destinația călătoriei (călătorie de afaceri, turism, vizită la prieteni sau rude, studii de până la 90 de zile etc.);
- posibilități de transport (bilet tur-retur la avion, autobuz, tren). În cazul deplasării cu automobil personal - Cartea Verde (asigurare internațională);
- posibilități de cazare (rezervare la hotel sau datele exacte de contact ale rudelor/prietenilor unde va fi cazarea);
- bani suficienți pentru aflare în călătorie/ședere și pentru întoarcere în țară. În medie se calculează 50 euro pe zi, dacă există rezervare la hotel sau cazarea este asigurată din contul părții primitoare.
- de asemenea, se recomandă de avut asigurare medicală pentru întreaga perioadă de călătorie/ședere.

În vederea justificării scopului călătoriei, polițistul de frontieră ar putea solicita diverse confirmări:

- pentru participare la seminare, conferințe, alte reuniuni - invitație, agenda reuniunii, datele de contact ale organizatorilor;

- vizită la rude sau prieteni - datele de contact ale persoanei care invită (adresă, număr de telefon) și copia permisului de ședere al persoanei;

- tratament medical - confirmare din partea instituției medicale unde va avea loc tratamentul și/sau recomandarea instituției medicale din Republica Moldova pentru efectuarea tratamentului în UE;

- studii - invitație sau alt document de la instituția de învățământ care confirmă acceptul de participare la studii.

RESPECTAREA REGULILOR UE

În timpul aflării în UE trebuie respectate regulile de intrare și de ședere pe teritoriul statelor, în particular să nu fie depășit termenul de 90 de zile (în decursul a 180 de zile), precum și să fie respectată legislația locală, inclusiv regulile de circulație rutieră și ordinea publică.

Persoanele care încalcă regulile de ședere vor fi puse în situația de a părăsi sau de a fi deportate forțat din țara UE și vor avea interdicția de a intra în UE pentru un termen de la 1 până la 5 ani. Alternativ pot fi aplicate măsuri administrative - amenzi, care pot ajunge până la 3000 de euro. În cazul neachitării amenzilor, persoanei respective nu i se va mai permite să intre în țara respectivă.

Persoanele care NU pot intra în spațiul Schengen/UE

- sînt în lista persoanelor care reprezintă o amenințare pentru ordinea publică, sănătatea publică sau securitatea internă;

- sînt în lista persoanelor a căror intrare este interzisă în cel puțin un stat UE/Schengen;

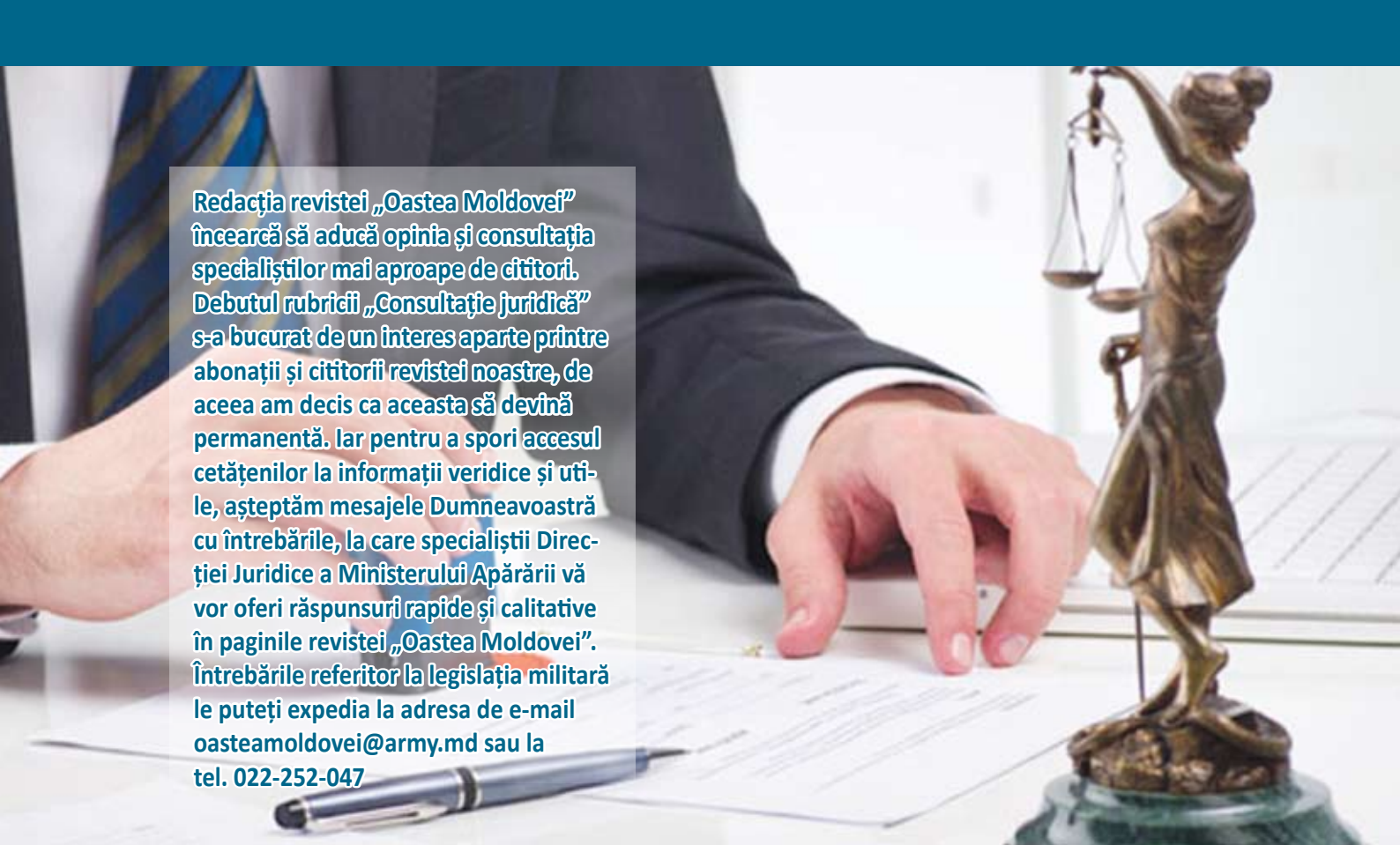
- au fost condamnate în orice stat Schengen/UE pentru o infracțiune pedepsită conform Codului Penal cu cel puțin 1 an de închisoare;

- au făcut obiectul unui ordin de prărire forțată (deportare sau expulzare);

- există dovezi că persoana este implicată în activități criminale sau dovezi clare că intenționează să facă acest lucru.

Sursă: Wikipedia

Redacția revistei „Oastea Moldovei” încearcă să aducă opinia și consultația specialiștilor mai aproape de cititori. Debutul rubricii „Consultație juridică” s-a bucurat de un interes aparte printre abonații și cititorii revistei noastre, de aceea am decis ca aceasta să devină permanentă. Iar pentru a spori accesul cetățenilor la informații veridice și utile, așteptăm mesajele Dumneavoastră cu întrebările, la care specialiștii Direcției Juridice a Ministerului Apărării vă vor oferi răspunsuri rapide și calitative în paginile revistei „Oastea Moldovei”. Întrebările referitor la legislația militară le puteți expedia la adresa de e-mail oasteamoldovei@army.md sau la tel. 022-252-047

Consultație juridică

? Este obligatorie recuperarea cheltuielilor suportate de Ministerul Apărării pentru instruirea militarilor ?

Faptul dispunerii încasării cheltuielilor pentru instruire este reglementat expres de către legislator prin următoarele acte legislative:

- art.35, alin.(11) din Legea cu privire la statutul militarilor, nr.162-XVI din 22.05.2005, „La eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la alin.(3) lit. e)-g), i)-k), și m)-o), militarii cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ militar sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, indiferent de sursa de finanțare, sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar”;

- art.27, alin.(6) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, nr.1245-XV din 18.07.2002, „Militarii eliberați din serviciul militar care, după încheierea tuturor tipurilor de instruire, au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani, achită cheltuielile pentru instruire, indiferent de sursa de finanțare”.

O reglementare identică este prevăzută și la art.58, alin.(3) din Legea învățământului, nr.547-XIII din 21.07.1995, care prevede, „absolventul care și-a făcut studiile în bază de contract refuză să se prezinte la serviciu sau suspendă activitatea, pînă la expirarea termenului de 5 ani, în organizația sau întreprinderea de care a fost recomandat pentru instruire, el este obligat să restituie cheltuielile pentru studii”.

Necesitatea recuperării cheltuielilor de instruire derivă din faptul că, pentru instruirea sa studenții instituțiilor de învățământ militar și militarii nu suportă careva cheltuieli, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate. Pe parcursul instruirii, aceștia sînt asigurați gratuit cu alimentație, echipament, cazare, asigurare medicală, etc.

Iar prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract, Ministerul Apărării este lipsit de un specialist în domeniu, creînd obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite să asigure securitatea statului, impunînd totodată necesitatea de a prevedea și de a instrui cadre noi în domeniul dat, fapt ce ne condiționează suportarea de către stat a unor cheltuieli nejustificate pentru instruirea cadrelor noi.

Astfel, pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopurile personale ale militarului, dar în interesele securității naționale și ale statului. Statul și militarul avînd obligații reciproce, statul – de a asigura instruirea militarului la specialitatea aleasă, iar militarul, la rîndul său, să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

Muzeul Militar, inaugurat la 3 septembrie 1999, este unica instituție muzeală de profil din țară, care reflectă evoluția artei militare naționale. Expoziția permanentă este dispusă în ordine cronologică și însumează nouă compartimente: istorie antică, istorie medievală, Basarabia în epoca modernă și Primul Război Mondial, cea de-a doua conflagrație mondială, conflictul militar din Afganistan, independența Republicii Moldova și crearea Armatei Naționale, conflictul armat de pe Nistru și evoluția organismului militar național. Expoziția de teh-

nică și armament în aer liber și Complexul Memorial „Capul de pod Șerpeni” din raionul Anenii Noi completează circuitul muzeal.

Situat în centrul istoric al Chișinăului, la intersecția străzilor cu conotație istorică, 31 august 1989 și Tighina, Muzeul Militar își așteaptă vizitatorii zilnic, de la orele 09.00 – 17.00. Instituția noastră oferă prețuri accesibile, gratuități pentru veterani, copii cu vârste de până la 7 ani, persoane din categorii sociale defavorizate, consultanță și ghidaj în limbile română, engleză și rusă.

19-22 iunie 1992 ...

*22 de ani de la cea mai violentă
confruntare de la Nistru,
în orașul Tighina*

